legate – cum vom vedea – de sensul a tot ceea ce facem, voit sau nevoit. Lucrurile acestea au mai ales interes astăzi, într-o lume aflată într-o imensă prefacere, în care o mulţime de lucruri sunt puse în joc, în care fiecare individ şi fiecare neam este îmbiat de fel de fel de formule de ancorare în existenţă, în care speră să-şi toarne viaţa în viitor şi în care fiecare ispită este o ispită de a ne pierde.

Iată, de pildă, unii ne propun să sărim în gol, în viitor. Alţii, să ne întoarcem la 1880, la Titu Maiorescu. Unii ne propun să mergem pe aici, alţii, pe dincolo. Unii ne propun să ne facem iarăşi paşoptişti; alţii, să ne depăşim pe noi înşine. Este, deci, de un mare interes să ştim pe ce drum să umblăm. Adică: ce înseamnă că un lucru se petrece româneşte? Şi, în ce condiţii, ceea ce facem e al nostru şi are sorţi să ne facă să fim în adevăr ce suntem ori riscă a ne năimi? Mai simplu spus, obiectul întrebării noastre de astăzi ar suna aşa: „Când zicem că ceva care se întâmplă, se întâmplă româneşte?" Avem noi un asemenea tipar? Îl folosim noi pentru a ne judeca pe noi? Îl folosim noi pentru a judeca pe alţii? E un lucru care nu e clar pentru oricine.

Nu urmărim să fixăm noi înşine, definitiv, care este această dimensiune românească a